

Hospodin mě podepíral a učinil mě volným. Ty, Bože, zachraňuješ ponížené, zato povýšení musejí sklopit zrak. Ty jsi nám světlem, Hospodine, a záříš do mých temnot. (podle Žalmu 18)

Filipským 2,6-11: *Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno - na nebi, na zemi i pod zemí - a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.*

Genesis 12,1-3: *I řekl Hospodin Abramovi: „Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu. Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnáním! Požehnám těm, kdo žehnají tobě, proklejí ty, kdo ti zlořečí. V tobě dojdou požehnání veškeré čeledi země.“*

I. POŽEHNÁNÍ

Co s námi bude? A jak to bude? Pokud se takhle někdo ptá a pokud pro odpověď nakoukneme do Bible, narazíme tam na slova, kterým se říká požehnání – týkají se budoucnosti a slibují něco, co stojí za to. Narazíme tam taky na varování – to když svým jednáním a životním nasměrováním vyrazíme od toho požehnání pryč. V Bibli je vůbec spousta moudrých slov. Zapisovaly je tam mnohé generace před námi, když chtěly zachytit, jak porozuměly Boží vůli a Božímu doprovodu. Bible není zapsané Boží slovo, to bychom generacím předků příliš fandili. Bible jsou spíš dveře, kterými k nám Boží slovo může vstoupit a chopit se nás.

Nevím, jestli se i muž jménem Abraham zaobíral myšlenkami, co a jak s námi bude. Jeho příběh je ale zapsán tak, aby čtenářům bylo zřejmé, že Hospodin byl s ním od začátku do konce. Celé to začíná požehnáním, které slibuje něco, co stojí za to prožít. Nemůžu si ta slova přivlastnit tak, že bych je Abrahamovi prostě sebral, jako že už nejsou

pro něj, ale pro mě. Ale těmi pootevřenými biblickými dveřmi k nám přece jen to požehnání vstupuje a nějak se nás dotýká.

II. JMÉNO

„Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno,“ řekl Hospodin. Abraham to poslouchá a samozřejmě neví, jak to asi bude probíhat a vypadat. Kdyby mu někdo vyprávěl, že o pár set kilometrů dál jistá legendární Libuše pronese: „Vidím město veliké, jehož sláva hvězd se dotýká,“ možná by si povšiml, jaký je v těch dvou prohlášeních rozdíl. Sen o velikém a neuvěřitelně významném městě si pěstovali a hýčkali lidé, kteří si asi připadali ve stínu sousedů jacísi malí a bezvýznamní; ten sen vyjádřila paní, jež stojí v čele vlády, a tušíte za tím vším – dnešními slovy řečeno – stabilitu, prosperitu a růst.

To by Abraham možná taky rád, ale v jeho případě nepronese slíbení nikdo z vládců, nýbrž rovnou Bůh, a slíbil mu, že učiní velkým jeho jméno. Co to je, když je něčí jméno velké, to si překládáme po křesťansku tak, že si v Bibli všímáme mesiáše Ježíše: jeho jméno ne že se hvězd dotýká, ale úplně všechno od Boha dostal pod nohy, aby před jeho jménem poklekli všichni, ať jsou, kdo jsou.

Jak toho Ježíš dosáhl? Takhle: Nalomenou třtinu nedolomí, živořící ubožáky nedorazí, potřebné neodežene, mocným nepodlézá, a ač by nemusel, v podobě služebníka je tu pro lidi. Ani potupné smrti se nebrání, když je to pro nás potřeba. Porovnejte si to s všelijakými hlavouny, zbohatlíky a celebritami, jak se pinoží v místech, co se jejich sláva prý má hvězd dotýkat, jak je přitahuje moc, vliv a velké možnosti, jak je těší obdiv nebo i závist druhých, jak rádi by si udělali velké jméno, a jak jsou před Bohem trapní. Lidi na ně mívají docela dopal -- ale nepřijde vám jich někdy spíš líto?

III. POČÁTEK

Hospodin to s tím jménem a požehnáním řekl Abrahamovi na samém začátku jeho příběhu. V následujících kapitolách děj nabere na obrátcích a čtenář nestačí žasnout: jen co Abraham vybudoval Bohu oltář, začaly se dít věci – vlastní ženu půjčil do faraonova harému (v obavě o život to udělal), synka s otrokyní si pořídil (v obavě, že s jeho vyvole-

nou to třeba nevyjde), pak toho synka vyštval do vyhnanství (v obavě, aby nepřekážel, když to s tou vyvolenou přece jen vyšlo a ona žárí) a tak dál, hledáte-li na příbězích prapředků škraloupy, račte si posloužit.

S těmi škraloupy si Bůh poradí a já je tu uvádím jen proto, že za nimi tuším ty zmíněné obavy, které k nim Abrahama dovedly. Obavy, že Bůh sice něco slíbil, ale strašně dlouho mu to trvá nebo to nějak hapruje, tedy pokud to vůbec funguje. Není těžké ty obavy chápat, i my přece prožíváme na vlastní kůži chvíle a situace, které jako by s Božím požehnáním snad ani nešly dohromady...

IV. POSLÁNÍ

Boží slib (ten s tím požehnáním a jménem) však není žádná věštba a stane se vzápětí posláním či úkolem: „Ty se staň požehnáním, člověče!“ Kdo by od Boha čekal výzvy typu: Neopovažuj se udělat chybu, nesmíš se rozhodnout špatně, nikdy se nedopusť ničeho, čeho bys pak litoval – ten se nedočká, nic z toho Bůh nežádá. Zato Abrahamovi ukládá: tvá přítomnost a setkávání s tebou ať je pro lidi požehnáním!

Což není jen tak. Vždycky se do toho (kromě našich vlastností a obav) připlou lidi, kteří nám takový úkol pořádně ztíží. Apoštol Pavel to svého času přirovnal k zápasu a napsal: „Bojujte, však pomstu nechte Pánu!“ Vlastně je to řečeno už i tady v tom požehnání Abrahamovi: „Ty, kdo ti zlořečí, si vezmu na starost já; a já taky požehnám těm, kdo budou žehnat tobě.“ Tuhle starost o srovnávání mezilidských účtů má Abraham pustit z hlavy.

Požehnání (které je zároveň i úkol) však ještě pokračuje: „V tobě dojdou požehnání všechny čeledi země.“

Všechny čeledi země – to nejsou jen mí potomci, ale taky ti ostatní a všelijací přivandrovalci k tomu a ovšem i generace, které tu ještě ani nejsou, ale jednou se narodí. Aby i oni měli co jíst, co pít a co dýchat, zrovna to je starost, která se i v dnešní době v lidech opatrně probouzí, ale ani tím to ještě nekončí: Abraham dostal za úkol, aby opustil tradici svých předků a aby vzal zavděk lepší oporou – totiž v Bohu, kterého nikdy nikdo neviděl. Protože to, že je někdo můj předek, to ještě neznamená, že budu opakovat a napodobovat všechno, co kdy dělal. Že je někdo můj potomek, to ještě neznamená, že to tak bude dělat on,

tedy s jednou výjimkou: kéž bych mu uměl nějak předat, že je Hospodin s ním od začátku až do konce jeho příběhu. Ne že mu schválí, co kdy vyvede, ale že ho má rád a ani v bouři ho nehodí přes palubu.

V. POOTEVŘENÝMI DVEŘMI

V Bibli narazíte na slova, která se týkají budoucnosti a slibují něco, co stojí za to prožít (požehnání jim říkáváme). Narazíte tam i na varování – to když zamíříte od toho požehnání pryč. Nemůžeme je Abrahamovi či jiné postavě prostě sebrat, jako že už nejsou pro ně, ale pro nás. Ale pootevřenými biblickými dveřmi k nám přes jejich příběhy přece jen Boží požehnání vstupuje a dotýká se nás. Tak mu ve svém vlastním životním příběhu dopřejme dostatečný prostor.

Na závěr slyšme ještě slova, jež slibují něco, co stojí zato prožít (neboli požehnání):

V neděli 8. listopadu je výročí 400 let od bitvy na Bílé hoře, po níž následovala třicet let trvající válka. Na jejím konci se vysílení soupeři dohodli, že komu patří konkrétní kus země, ten má právo určit, jaké vyznání tam povolí a jaké zakáže (tehdy katolické, nebo protestantské). O den dřív, 7. listopadu, je zase výročí revoluce, která (se zpožděním i u nás) přivedla k moci komunisty: ti měli zato, že teď země patří jim a ta vyznání hleděli umlčet obě (a nejen vyznání). Takových událostí a pokusů už tu bylo mnoho a o to, komu tahle země patří, se lidi prou.

Patří Hospodinu, přátelé, nám lidem ji jen svěřil do opatrování.

A já se velmi veselím z Hospodina a má duše jása k chvále mého Boha, neboť nás – namísto umlčování, zákazů, msty a výhrůžek – oděl rouchem spásy a zahalil nás pláštěm spravedlnosti.

Jako země dává vzrůst tomu, co klíčí, a jako zahrada dává vzklíčit tomu, co bylo zaseto, tak Panovník Hospodin dá vzklíčit spravedlnosti a chvále přede všemi národy.

Ať vás tento vzkaz proroka Izajáše provází do dalších dnů. Každý den má dost svého trápení, příští dny taky, ale vy se radujte z přítomnosti svého Boha a ať vás do těch dnů provází Boží pokoj a láska. Amen.